

יב' אלול

פְּתַח רַבִּי שְׂמֵעוֹן וְאָמַר, זָכָא אִיהוּ מָאן דְּמַצְלִי וְיַדַּע לְסַלְקָא רַעוּתִיהּ לְעִילָא, דִּהָא פּוּמּוּי אַפִּיק שְׂמֵהּ, וְאַצְבְּעוּי פְּתִיבִין רִיזוּ, וְכַד סַלְקִין שְׂמֵהּ (דף טו ע"א) מְפּוּמוּי, כְּמָה עוֹפִין פְּתִיבִין גְּדַפְיִיהוּ לְעִילָא לְקַבְּלָא לֹון, וְכְמָה חִיוּן דְּמַרְכְּבָתָא, כְּלָהוּ מִזְדַּמְנִין לְגַבְיִיהוּ לְנַטְלָא לֹון, כֹּל שְׂפִין אִם שְׂכִינְתָא שְׂרִיא בְּצִלוֹתֶיהּ, וְאַסְתַּלְקַת לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וְרָזָא דְּמַלְאָה אִם תְּשַׁכְּבוֹן בֵּין שְׂפִתִים, (תהלים סח יד), אַל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם, זָכָא אִיהוּ מָאן דְּסָלִיק לָהּ בְּצִלוֹתֶיהּ דְּמַצְלִי בְּשַׁפוּזִי, לְעִילָא לְגַבִּי בַעֲלָהּ.

בְּצִלוֹתָא דְּשַׁחֲרִית סַלְקָא בְּשֵׁמָא דְּאַתְקָרִי א"ל, הָא"ל הַגְּדוֹל וְדַאי, בְּצִלוֹתָא דְּמִנְחָה סַלְקַת בְּשֵׁמָא דְּאַתְקָרִי אֱלֹהִים, בְּצִלוֹתָא דְּעַרְבִית סַלְקַת בְּשֵׁמָא דְּאַתְקָרִי יְהו"ה, וְרָזָא דְּמַלְאָה אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דְּבַר וַיִּקְרָא אֶרֶץ (שם נ א).

וְאָמְרוּ מְאִירִי מִתְּנִיתִין, דְּצָרִידָּהּ בַּר נִשׁ בְּצִלוֹתֶיהּ לְשָׁהוּת שְׁעָה אַחַת קָדָם דְּמַצְלִי, וְשַׁעָה אַחַת לְבַתֵּר דְּמַצְלִי, וְרָזָא דְּמַלְאָה דִּישְׁתָּא בְּצִלוֹתֶיהּ שְׁעָתָא חֲדָא, בְּגִין דְּאַתְמַר (בראשית כד כא) וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ מִחֲרִישׁ, הֵהוּא דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שמות טו ג) יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה, וְלְבַתֵּר דִּישְׁתָּא לִיהּ בַּר נִשׁ וְצִלִי, אִם שְׁגוּרָה תִּפְלְתוּ בְּפִיו וְדַאי אַתְקַבַּל צִלוֹתֶיהּ.

וְרָזָא דְּמַלְאָה בַּר נִשׁ צָרִידָּהּ לְמִשְׁתָּא וְאַתְתָּא לְאַקְדָּמָא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (ויקרא יב ב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר, (וְרָזָא דְּמַלְאָה אִשָּׁה מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדַת זָכָר, וְעוֹד (תהלים קלו כג) שִׁבְשִׁבְפָּלְנוּ זָכָר לָנוּ, וְרָזָא דְּמַלְאָה שִׁבְשִׁבְפָּלוֹתוֹ שֶׁל אָדָם זָכוֹר יִזְכְּרוּנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד אִם שְׁגוּרָה תִּפְלְתוּ בְּפִיו, אִיהוּ רָזָא וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְּקָה יוֹצֵאת (בראשית כד טו), וְרָזָא דְּמַלְאָה וְהִיא טָרָם יִקְרָאוּ וְאִנִּי אֶעֱנֶה, עוֹד הִם מְדַבְּרִים וְאִנִּי אֲשַׁמַּע (ישעיהו סה כד), זָכָא אִיהוּ מָאן דְּלֹא מְעַכֵּב מִטְּרוּנִיתָא לְסַלְקָא לְמַלְכָּא, דְּכָל מָאן דְּאִיהוּ צִלוֹתֶיהּ שְׁגוּרָה בְּפּוּמּוּי בְּלֹא עֲבוּבָא, הֵהוּא מְמַהֵר מִטְּרוּנִיתָא לְמַלְכָּא, וְוִי לֹון לְבָנִי נְשָׂא דְּאִינוּן אֲטִימִין לְבָא וְעֵינִין, דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין לְמַנְדַּע בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיהוּן לְרַצוּיִי לִיהּ בְּשִׁכְנִיתֶיהּ, בְּכְמָה תַּחֲנוּנִים וּפְיוּסִים, לְנַחֲתָא לִיהּ לְגַבִּי שְׂכִינְתָּא, כֹּל שְׂפִין לְאַתְעָרָא בֵּיהּ רְחִימוּ לְגַבִּיהּ, כְּמָה דְּתַקִּינוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וְכַד קְרִימִין קְדָמִיהּ, צָרִידָּהּ לְמִיָּקָם קְדָמִיהּ בְּדַחֲלוֹ, זָכָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין לְפִיָּסָא לְמֵאֲרִיהוּן כְּדָקָא יְאוּת, וְלַחֲבָרָא בְּפּוּמִיֶּיהוּ בְּצִלוֹתְהוֹן תַּרִּין שְׂמֵהּ אֵלִין דְּאִינוּן יְאֵהֲדוּנָה"י, דְּבַתְּהוּא וּמְנָא א"י תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה (ישעיהו נח א), וַיְהו"ה הוּא וּבֵית דִּינוּ, וְדַא שְׂכִינְתָּא (ג"א וְדַא חֲכָמָתָא עֲלָאָה וּשְׂכִינְתָּא) (ג"א חֲכָמָה) עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְדַא אִיהוּ רָזָא אִם

תשפכו בין שפתיים (תהלים סח יד), דאיהי קרפנא דקודשא בריה הוא, דודאי שכינתא
איהי קרפנא דיליה, ובגין דא תקינו צלותא בקרפנא.

היא העולה, העולה ודאי, זפאה איהו מאן דסליק לה לגביה פדקא יאות, דאיהו
שאל בגינה (שיר ח ה) מי זאת עולה, עולה ודאי, מן המדבר, מן המדבר ודאי, הפומי
חשיב קודשא בריה הוא פטורא דסיני, ובגין דא מי זאת עולה מן המדבר וגומר.

מקטרת מר (שם ג ו) דא צלותא דשחרית דתקין אברהם דהוא מר, ועוד מקטרת מר,
(שם א יג) צרור המר הודי לי, ודא נצח דסליק לה בימינא, דדא הוא דכתיב (תהלים טז יא)
נעימות בימינה נצח, ולבונה דא הוד, דסליק לה בגבורה, מפל אבקת רוכל דא צדיק,
דסליק לה בעמודא דאמצעיתא, ואם לא סלקא שכינתא בצלותיה, קרפנא לקודשא
בריה הוא, דא פלבא קא נחית למיכל קרפנא דיליה, ווי ליה טב ליה דלא אתברי
בעלמא, ועליה אתמר (משלי יט כג) גם בלא דעת נפש לא טוב.

וכד סלקא שכינתא בצלותיה, פמה חיוון ומרפבתא ונגלגלי דכורסייא, בלהו יתערוון
לגביה בנגונא בחדוה, ובלהו גדפייהו פתיחן לקבלא לה, והא אוקמוהו (יחזקאל א יא)
ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה.

וכד סלקא סלקא פיונה, וכד נחתת נחתת פנשרא, דאיהי מטרוניתא, דלא דחילת
מפל עופין דעלמא, ונחתא בכמה מזונין לבנהא, דדא הוא דכתיב (דברים לב יא) פנשר
יעיר קנו על גוזליו ירחף, (דף טח ע"ב) מאן גוזליו, אלין אינון ישראל, דאינון פגוזלויא
מצפצפין לה בכמה צפצופין דצלותא, ונחתת לגבייהו, לכל חד נחתא ליה מזונא
פדקא יאות ליה, למאן נחתא מזונא דאורייתא דאיהי מזונא דנשמתא, למאן נחתא
מזונא דגופא, לכל חד פפום רעותיה.

דבר אחר אם תשפכו, דא אימא עלאה, דאיהי צלותא דשבת, דצריכין שפון לקבלא
לה בערב שבת, דאיהי נשמת כל חי, איהי נחתא על ראש צדיק דאיהו יום השביעי,
לשון למודים קרינו ליה, ואיהי שריא עליה בין תרין שפון דאינון נצח והוד.

ושבת איהי פה, (נ"א פתח) דאתפתחא בערב שבת לקבלא לה בהאי צלותא דשבת,
דהא צלותא דשבת אתקריאת קבלה, ומינה מקבלין כל ספיראן דין מן דין, ובה
צלותא דבר נש מקובלת קדם יהו"ה, ואיהי צלותא דעשרת ימי תשובה, ואיהי ה'
עלאה, דתקינו בה חמש צלותין ביזמא דכפורי.

אָבֵל שֶׁבֶת אִיִּהי שְׁכִינְתָּא תַּתְּאָה, כְּלִילָא מִתְּלַת אַבְהֹן, דְּאִינּוּן תְּלַת עֲנַפִּין דְּשׁ' דְּשִׁבְ"ת, בִּ"ת יְחִידָה אִיִּהי נְקוּדָה בְּחֻלְל דִּילָהּ, וְאִיִּהי חַג דְּכָל (נ"א דְּכָלִּיל כָּל) יוֹמִין טָבִין, עֲלָה אַתְּמַר (ישעיהו מ כב) הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ.

אָבֵל נְשַׁמְתָּא יְתִירָא בְּשַׁבַּת וּבְיוֹמֵין טָבִין וּבְכָל מוֹסְפִין, אִיִּהי אִימָא עֲלָאָה, תּוֹסַפְתּוּ רִוּחַ הַקֹּדֶשׁ, עֲלוּתָא דְּשִׁית יוֹמִין דְּחוּל תְּלַת זְמַנִּין בְּכָל יוֹמָא, אִיִּהי שְׁכִינְתָּא תַּתְּאָה, כְּלִילָא דְּתַמְנֵי סְרֵי עֲלוּתֵין, תְּלַת זְמַנִּין בְּיוֹמָא, סְלָקִין בְּשִׁית יוֹמִין ח"י, וְעַל שְׁמִיה אַתְּקְרִי תְּפִלַּת כָּל פ"ה, בְּיוֹמִין דְּחוּל אִיִּתִי לָהּ מְזוּנָא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אָבֵל בְּשַׁבַּת וּבְיוֹמֵין טָבִין אִיִּתִי לָהּ מְזוּנָא עַל יְדֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְוִי לְאַתְתָּא דְּאַתְפְּרַנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחָא, וְהָא אִוְקְמוּהוּ בְּיוֹנָה, דְּאַתְמַר (בראשית ח יא) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרַף בְּפִיָּה, וְאַמְאִי עֲלָה זֵית, אָלָא אָמַרְתּוּ יוֹנָה, רַבּוֹן עֲלָמִין, תְּהֵא מְזוּנָא דִּילִי מְסוּרָה בִּידָה וְתֵהּא מְרִירָא בְּזֵית, וְלָא תְּהֵא מְתוּקָה וּמְסוּרָה בִּידָה שְׁלִיחַ, וְשְׁלִיחַ בְּהָא אַתְרָא דְּאִי מְטַטְרוּן, וְעוּד שְׁכִינְתָּא אַתְּקְרִיאַת עֲלוּתָא דְּכַסְתָּא מְסַטְרָא דִּימִינָא, עֲלוּתָא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה מְסַטְרָא דְּשְׁמָא לָא, עֲלוּתָא דְּשְׁבוּעוֹת מְסַטְרָא דְּאִמְצַעִיתָא, יְהו"ה אִיִּהי בְּכָל אַתְרָא לְקַבְּלָא לָהּ, (וּלְתַקּוּנֵי מְאֵנִי קַרְבָּא).

דְּבַר אַחַר שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהו"ה (מִכָּה ו ב), מָאן רִיב יְהו"ה וּמָאן הָרִים, רִיב יְהו"ה דְּאִי שְׁכִינְתָּא, הָרִים אֵלִין אַבְהֹן, רִיב אִיִּהי קְטֻטָּה וּמְחַלְקַת לְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, עַל בְּנָהָא דְּאִינּוּן בְּגֻלוּתָא, וּבְזַמְנָא דְּלֵאוּ אִינּוּן בְּגֻלוּתָא, אִיִּהי רִיב לְגַבִּיָּה עַל אִינּוּן מְסַפְנִין דְּאֵלִין מִתְּתַרְכִּין מֵאַתְרֵיהוּ, בְּגִין דִּירְחִים עֲלֵיהוּ, וּקְרָא אוֹכַח, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיהו כז ה) אוֹ יַחֲזֹק בְּמַעוּזֵי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, תִּרִי שְׁלָמִי, חַד עִם שְׁכִינְתָּא דְּאִיִּהי רִיב לְגַבִּיָּה עַל מְסַפְנָא, וּמָאן אִיִּהוּ מְסַפְנָא דְּעַבְדַּת רִיב בְּגִינֵיהּ, דְּאִי מְסַפְנָא דְּאִיִּהוּ מְסַטְרָא דְּצַדִּיק, וְכָל שְׁכֵן כַּד צַדִּיק דְּאִיִּהוּ חָרַב וְיָבֵשׁ בְּח"י בְּרַכְּאָן דְּעֲלוּתָא, וְצוּוּחִין לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְאַתְמַר לְגַבִּיָּהוּ (משלי א כח) אִזּוּ יְקַרְאֲנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

וּכְמָה דְּשְׁכִינְתָּא תַּתְּאָה אִיִּהי רִיב עַל צַדִּיק דְּאִיִּהוּ ח"י עֲלָמִין, חָרַב וְיָבֵשׁ, (חֲרַב מִפִּי מְקוּדְשָׁא וְיָבֵשׁ מִנְּסָכִים וְעוֹלוֹת), הָכִי אִיִּהוּ רִיב שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה בְּגִינֵיהּ עִם קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְעֲלֵיִהוּ אַתְמַר (דְּבָרִים יז ח) דְּבָרֵי רִיבוֹת בְּשַׁעֲרֵיהּ, וּבְזַמְנָא דְּתַרְוִיָּהוּ אִינּוּן רִיבוֹת בְּגִינֵיהּ עִם קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא צוּוּחַ לְגַבִּי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, אוֹ יַחֲזֹק בְּמַעוּזֵי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי (ישעיהו כז ה), תִּרִי שְׁלוֹמִים, לְקַבְּלַת תִּרֵי רִיבוֹת, וְקַשְׂיָא אִיִּהי לָהּ מְכַלָּא, אַפְרָשׁוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא מִינָהּ, וְדָא אִיִּהוּ מְחַלְקַת לְשֵׁם שְׁמַיִם.

וכד נפילת, נפילת לרגלוי, הדא הוא דכתיב (רות ג ז) ונתגל מרגלותיו ותשכב, ואתנפלת קדמיה בנפילת אפים, בגין צדיק דאיהו ח"י עלמין עני בגלותא, וצדיק פד איהו לבר מאתריה אתמר ביה (תהלים ב יב) נשקו בר פן יאנף, ושכינתא כד איהי לבר מאתרהא אתקריאת ברייתא, איהו בר ואיהי ברייתא (דף טו ע"א) דשבת דאתוסף לעני דאיהו צדיק, יום השבת ודאי, דלית ליה מדיליה אלא נשמתא יתירה דאתוסף לגביה בגין שכינתא, אתקרי איהו מוסף שבת.

ובהוא זמנא אתקריאת איהי תוספתא, מספרא דיום שבת פמה תוספות נחתין עמה לתלמידי חכמים, דאתקריאו נשמות יתירות, הדא הוא דכתיב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלין (אינון) דמתוספאן לעמא קדישא בערב שבת ירתין לון תלמידי חכמים ביומין החול, ובהון אתעביד חול קדש, ואלין אינון תוספות דקא נחתין מתוספתא.

דדאי שכינתא איהי תקונא דגופא דקודשא בריך הוא, איהי ברייתא פד אתמר בה (רות ג ז) ונתגל מרגלותיו, ואיהי תוספתא מספרא דח"י עלמין, דאיהו מוסף שבת, ואיהי משנה מספרא דגופא, משנה תורה ודאי, ואיהי התקפא מספרא דדרועא ימינא דמלפא, הדא הוא דכתיב (שמות טו ו) ימינה יהו"ה נאדרי בפה, בפה תרגום בתוקפא, הצרכה איהי מספרא דשמאלא, ובדרועא שמאלא אחיד בה, ובדרועא ימינא אתקן בה, ויימא קומי שבי ירושלים.

ועוד מספרא דימינא איהי תוקפא לבר נש, ומספרא דשמאלא יהיב לון צרכיהון בארע מדברא, שאלה איהי בפומא דמלפא, הדא הוא דכתיב (דברים לב ז) שאל אביה, ותיובתא לגביה הדא הוא דכתיב ויגדה, ובה פר נש שואל פענין ומשיב פהלכה.

שמעתתא איהי בלפא דתמן מחשבה, תיקו איהי כד אסתלק מלפא מינה, הדא הוא דכתיב (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה תחשתי מטוב, ובה עלותא בחשאי, וכד איהו תיקו אתמר בה (משלי א כח) אז יקראונוי ולא אענה.

פד שריא בה יהו"ה אתקריאת הגדה, בההוא זמנא אז תקרא ויהו"ה יענה, שטה אתקריאת פד לא יהא קושיא ומחלקת, הדא הוא דכתיב (ישעיה מד) כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו, והיה העקב למישור, פסק אתקריאת מפמה גוונין, אית בני נשא דמשתדלין באורייתא דבעל פה לשמה, ואינון בעלי אומנות לגבה, אית דפסקין בה אבנין פטורין וסלעין תקיפין, ולבתר דפסקין לון מתקנין לון בכמה פרוקין, ועלייהו

אתמר (דברים כז ו) אַבְנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעַבְדֶּיךָ בְּהוֹן כַּמָּה בְּנִינִי לְמַלְכָּא וּלְמַטְרוֹנִיתָא לְדִירָא בִּינֵיהּ.

ואית פסקות דאינון לבושין דמטרוניתא, וחתכין לון לכמה סטרין, ולבתר מתקנין לון בכמה פרוקין, לאתחזאה בהון מטרוניתא קדם מלכא, בההוא זמנא וראייתה לזפור ברית עולם (בראשית ט טז), ואלין אינון לבושין דכהנא, דאינון ארבע בגדי לבן וארבע בגדי זהב, ואית פסקות מאלין מארי תריסין דקא אתיין לבי מדרשא, דפסקין וחתכין בהון בלישנהון, דאינון פרומחין וסיפין, ואלין אינון פרשין ותקיפין, כמגיחין קרבא בימא וביבשתא, דאינון אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה.

זכאין אינון אם מלכא ביניהו דאיהו עמודא דאמצעיתא, פליל תרין תורות דאנון תורה שבכתב ותורה שבעל פה, דאתיהיבו מימנא ומשמאלא, דביה נצחין קרבא, ווי לון לאלין דיעלון לאגהא קרבא בתרין תורות בלא מלכא, דעליהו אתמר (תהלים יט ד) אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אומניות משתכחין בתורה שבעל פה, ואיהי מלגא, הדא הוא דכתיב (שם מה יד) כל פבורה בת מלך פנימה.

איהי הלכה דמלכא, פד איהי אזלת גביה בתרין שוקין דאינון תרי סמכי קשוט, וכד סליקת בגופא בתרין דרועוי דמלכא אתקריאת קבלה, וכד נשיקת ליה בפומיה אתקריאת אורייתא דבעל פה, בההוא זמנא דסלקא לפומא דמלכא, מיד יתקיים ברעיא מהימנא (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, פד קמת על רגלהא בגלותא בתראה, אתקריאת הלכה למשה מסיני, וכד שריא בדרועוי (דף טו ע"ב) דמלכא, אתקריאת קבלה למשה מסיני, וכד שריא בפומא דמלכא מיד פה אל פה אדבר בו, וכד איהי מרחקא הלכה ממשא, שכינתא איהי ריב ליהו"ה לתתא, וכד לאו איהי בדרועוי קבלה, איהי ריב לעילא.

ובגין דא שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלין תלת אבהן, מאי ריב דלהון, דא שכינתא, ובהפוד אתון רי"ב איהו רב"י, דאיהו רבי מארץ ישראל, ועמיה איהי שכינתא ריב, והאיתנים אלין תרי תנאי, איתני"ם בהפוד אתון תנאי"ם, מוסדי ארץ אלין צדיק וצדק.

דבר אחר שמעו הרים, מאן הרים אלין תלת נקודין דאינון סגו"ל, והאיתנים אלין תרין נקודין דאינון צר"י, ועוד שמעו הרים מאן הרים אלין תלת נקודין תננינן דאינון שור"ק, ואיתנים אינון תרין נקודין תננינן דאינון שב"א.

מאי ריב יהו"ה דא חיר"ק, ריב יהו"ה לעילא חול"ם, ריב יהו"ה לתתא חיר"ק, תרי ריבות אינון על שור"ק, דאיהו (חד) צדיק קשורא דתרוייהו, (עמודא דאמצעייתא) פד איהו מתרחק מנייהו איהו ריב, וכד מתקשר בין תרוייהו איהו רבי, ואיהו שלום, ואיהו קשר, הדא הוא דכתיב (בראשית מד ל) ונפשו קשורה בנפשו.

ועוד תרי ריבות אינון, חד צדיק, וחד עמודא דאמצעייתא, חד איהו ריב בין אבא ואמא, דאנון קמ"ץ ופת"ח, דא עמודא דאמצעייתא איהו ריב בינייהו, (נ"א דאינון ריב בין אבא ואמא דאנון, קמ"ץ ופת"ח, ואמאי אינון ריב בינייהו), בגין שכנינתא דלית לה מזונא בגלותא, בגין דתרעא איהו פת"ח, דאתמר ביה (תהלים קמה טז) פותח את ידיה, דאיהו י' חכמה, קמ"ץ סתום, עליה אתמר פותח את ידיה ומשביע לכל ח"י, ודא ח"י עלמין, דאיהו כליל ח"י ברכאן, איהו חרב ויבש בצלותא דאיהו שכנינתא, ובגין דא איהו עלותא יבשה, בגיניהו איהו ריב בין אבא ואמא.

וכד אתפתח קמ"ץ בפת"ח דאיהו תרעא דיליה, עמודא דאמצעייתא נחית מלא, ומחלה חמש מאה שנין, עד דמטו לח"י עלמין (דאיהו כליל ח"י ברכאן), ואתמלא מנייהו, ומניה אתשקייא לשכנינתא דאיהו עלותא, ומאי דהנה יבשה קרא ליה ארץ, הדא הוא דכתיב (בראשית א 1) ויקרא אלהים לייבשה ארץ, למעבד פרין ואיבין, דאינון ארעא קדישא דישראל לתתא, הדא הוא דכתיב (שם יא) ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא.

ועמודא דאמצעייתא פד סליק לאבא ואמא לנחתא מזונא מתמן, קליה סלקא על כל אינון נחלין ומבועין, וכד נחתא קליה נחתא על כל אינון נחלין ומבועין דאורייתא, הדא הוא דכתיב (תהלים צג ג) נשאו נהרות יהו"ה, נשאו נהרות קולם, נשאו נהרות אלין אינון תרין נקודין דאינון צר"י, מאן איהו דסליק על גבייהו בתרין דרועין, דא חול"ם, וביה אתעבדו סגולת"א, ומאן איהו דנחית תחותיהו בתרין שוקין, דא חיר"ק, וביה אתעבדו סגול"ל.

בההוא זמנא נשאו נהרות קולם, דאיהו קול יעקב, קול השופר, ולאן סלקין ליה לגבי אבא ואמא, וכד נחית נחית בתרין נקודין דאינון שב"א תרי ירכי קשוט, הדא הוא דכתיב (שם) ישאו נהרות דכבם, פגון על פתח ישאו (במדבר ז ט).

(ואבאנחית) בצדיק, דאיהו שור"ק בנקודת (חיר"ק) הדא, פי שם חלקת מחזקק ספון (דברים לג כא), קשורא דתרין ירכין דקשוט, דאיהו דכבם, דה"י, דה"י דכליל כ"ד אתון דחודא תניינא, עליה אתמר (תהלים עד כד) אל ישוב דה נכלם, דה"י איהו פכ"ד ספרים

דְּאִזְרִיתָא, וְשְׂכִינְתָא (בראשית כד טו) וְכַד"ה עַל שְׂכֻמָּה, וְכַד צְדִיק אִיהוּ מְלֵא מַעֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (שם טז) וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲלַ.

סְלִיקַת הָאִי נְקוּדָה דְּאִיהוּ חַד שׁוּר"ק עַל תְּרִין דְּאִינוּן שְׁב"א, וְאִתְעֵבִידוּ שׁוּר"ק,
בְּתַר דְּאִיהוּ מְלֵא מְסֻטָּא דִּילֵיהּ וּמְסֻטָּא דְּעַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, אִתְמַר בְּשְׂכִינְתָא
וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲלַ, וְתוֹרַד כְּדָה מְעַל שְׂכֻמָּה, כָּל הַפּוֹרַע פּוֹרַע בְּבְרוּדָה, וְתַמְלָא כְּדָה
וְתַעֲלַ, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, סְלִיקַת וְדֵאִי מְגַלּוּתָא לְגַבֵּי בַּעֲלָה, בְּהֵאִי שְׁעָתָא (ד' ט"ו ע"א)
אִיהִי אִמְרַת לְגַבֵּי צְדִיק (בראשית כד יח) וְתַאמְרַ שְׂתֵּה אַדּוּנִי, וְגַם גְּמַלְיָהּ אִשְׁקָה, דְּאִינוּן
גְּמוּלֵי מַחֲלָב.

וְעוּד חוּל"ם אִתְקַרֵי עַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא לְגַבֵּי מוּחָא, וְחִיר"ק לְגַבֵּי לְבָא, שׁוּר"ק אִתְקַרֵי
בְּקִשׁוּרָא דְּתַרְוֵייהוּ, וְעוּד חוּל"ם אִתְקַרֵי בְּכָל סְטָרָא דִּימִינָא, הָדָא הוּא דְכִתִּיב (ויקרא
ב יג) עַל כָּל קַרְבְּנֵה תְקַרִיב מִלַּח, וְחִיר"ק אִתְקַרֵי בְּכָל סְטָרָא דְשְׂמַאלָא, וְאִיהוּ שׁוּר"ק
קִשׁוּרָא דְּתַרְוֵייהוּ, וְעוּד חוּל"ם אִתְקַרֵי בְּאִימָא עֲלָאָה, יוֹם הַפְּפוּרִים דְּאִיהוּ עֲשׂוּרָה, וּבִיה
יְהֵא מוּחָ"ל וְסוּלַח חוּבִין דְּעַמִּיָּה, וְחִיר"ק אִתְמַר בְּאִימָא תַתָּאָה, וּבִיה חוּר"ק עָלִיו
שְׁנִיּוּ עַל סַמָּא"ל, דְּאִשְׁתַּעֲבִיד בְּבִנּוּי דְּשְׂכִינְתָא בְּגַלּוּתָא.

דְּבַר אַחַר נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוּלָם, דְּאִ תְּרִין זְמַנִּין דְּמִיחְדִּין יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא,
וְסֻלְקִין לֵיהּ בֵּיהּ קָלָא עָרַב וּבְקָר וְצִהָרִים, דְּאִינוּן יְמִינָא וְשְׂמַאלָא, בְּתַרְוֵייהוּ סְלֻקִין
קָלָא דְּאִיהוּ עַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, לְגַבֵּי מָאן סְלֻקָּאן לֵיהּ לְגַבֵּי אִימָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ
כ"ה בִּימִינָא וְכ"ה בְּשְׂמַאלָא עָרַב וּבְקָר, וְאִינוּן חֲמִשִּׁין תְּרַעִין דְּבִינָה, קָרָאן לֵיהּ בְּהוּן,
דְּנַחִית לְגַבֵּי צְדִיק וְצִדִּיק.

דְּאִיהוּ ד' בְּשׁוּקָא יְמִינָא, וְאִיהִי כְּדָה עַל שְׂכֻמָּה בְּשׁוּקָא שְׂמַאלָא, דְּאִינוּן תְּרִי סְמֻכֵי
קִשׁוּט, וּבְגִין דְּאִ יִשְׂאֵנוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם, ד' י"ם, וְאִיהוּ ד' בְּכ"ד אִתְוּוּן דְּבְרוּדָה שֵׁם כְּבוֹד
מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד דְּעַרְבִית, וְאִיהוּ ד' בְּכ"ד אִתְוּוּן דְּשַׁחֲרִית, וְרָזָא דְּמִלָּה וְשְׂמִתִּי
כ' דְּכ"ד שְׂמִשׁוּתֵיהּ (ישעיה נד יב), וְאִיהִי כְּדָה בְּתַרְוֵייהוּ, וְאֵל יִשׁוּב ד' נְכָלָם.

וְצִרִיָּהּ דְּלָא אִשְׁתַּמַּע קָלָא בְּהֵוּא דָּהּ, אָלָא יִשְׂאֵנוּ נְהָרוֹת, נְשָׂאוּ לָא כְּתִיב אָלָא יִשְׂאֵנוּ,
בְּגִין עַל כְּתַרְיָא יִשְׂאֵנוּ בְּהֵוּא זְמַנָּא (בראשית כד טז) וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲלַ, וְתַאמְרַ שְׂתֵּה אַדּוּנִי
וְגַם לְגַמְלְיָהּ אִשְׁקָה, אֵלִין אִינוּן רַמ"ח תִּיבִין דְּאַרְבַּע פְּרִשְׁיִין דִּיחֻדָּא דְּקַרִיאת שְׁמַע,
דְּבְכָלְהוּ אִינוּן רַמ"ח אַבְרָם דְּכָלִּין בְּבְרִית דְּאִיהוּ צְדִיק, כְּלָהוּ אִתְשַׁקִּין עַל יְדֵי
שְׂכִינְתָא, דְּאִיהוּ כ"ד י"ם.

כ"ד ספרין דאורייתא, ודאי אינון כ"ד דאתמלי מן ימא עלאה דאורייתא, דאיהי כלילא דחמשין אתוון דיהודא, דאינון כ"ה וכ"ה, דמיחדין בהון לקודשא בריה הוא תרין זמני, וכד סליק י"ם חמשין, דא איהו ישאו נהרות דכים, בהפוד אתוון דה ואיהו כ"ה, ודה איהו צדיק בהאי פה, בגין דאיהו תבירא בגלותא, שכינתא דאיהי פד עליה אתמר (תהלים נא יט) לב נשבר ונדפה אלהים לא תבזה, צדיק איהו דה במיא דאורייתא.

ואיהו פתית במשחא דאורייתא, הךא הוא דכתיב (במדבר כח ה) שמן פתית, אימתי, בזמנא דאסתלק ו' מן ה', ואשתארת ד', דלת ודאי, ובגין דא שמן פתית רביעית תהין, רביעית ה"א ודאי, דאתחזרת דל"ת, ויהוא פתית איהו ו' זעירא, שלמו דה', ועליה אתמר (שמות לא יז) ביני וביני בני ישראל אות הוא לעולם, אות ה' ודאי, ובגין דא אתקריאת ה' על שמייה, יום הששי, ה"א הששי.

מקולות מים רבים (תהלים צג ד), אלין שבע (קל"ז) שמחן, דמתפלגין לשבעה נהרות, וכלהון מתפלגין בההוא נהר דנפיק מעדן, ואינון בהבו ליהו"ה, שבע אינון דאלין על שבע שמחן, דאינון אבגית"ץ וכו', ואינון שבע ספרין, (שם כט ג) קול יהו"ה על המים דא חס"ד ואיהו אבגית"ץ, דמתמן מיא דאורייתא, קול יהו"ה בפח דא קר"ע שט"ן ודא גבור"ה, קול יהו"ה בהדר דא נג"ד יכ"ש ודא תפאר"ת, כסאו פשמ"ש נגד"י (שם פט לז), וביה אתמר למתשה (שמות לד י) נגד כל עמיה אעשה נפלאות, קול יהו"ה שובר ארזים (תהלים כט ז) דא בט"ר צת"ג ודא נצ"ח, קול יהו"ה חוצב להבות אש דא חק"ב טנ"ע ודא הו"ה, קול יהו"ה יחיל מדבר דא יג"ל פז"ק דאיהו יסו"ד, תר סיני, קול יהו"ה יחולל אילות דא שק"ו צי"ת ודא מלכו"ת, דעלה אתמר (שם כב א) למנצח על אילת השחר, ודא איהו מקולות מים רבים.

אדירים משברי ים (שם צג ד), אלין טעמי דאורייתא, דאתמר בהו (שם מב ח) כל משבריך וגליה עלי עברו, ואלין אינון זרק"א מן"ה שופ"ר הול"ה סגולת"א. (ד טו ע"ב) זרק"א, קו דיוקנא דאת ו', רישא דילה י', תלת גלגלים (נ"א אית) סלקין ביה בימא דאורייתא, ואינון סגו"ל (נ"א סגולתא), וכל גלגל סליק ל"י גלגלים לעילא, והאופנים ינשאו לעמתם (יחזקאל א כ), ולזמנא דינשאו האופנים לעומתם, מיד נשאו נהרות יהו"ה, תרין נקודין דאינון סגולת"א סלקין לההיא נקודה חדא על גרפוי, ואתעבידו י"ה, ודא איהו נשאו נהרות יהו"ה, אינון ב' נקודין דא, י' לעילא וי' לתתא, סלקין ו' על (גרפוי) גרפין, ולאן סלקין, אלא חושבנא דלהון לחושבן שמא דיהו"ה, וכד סלקין לה על גרפייהו, לקבלא עלייהו עלת העילות, דנחית על גפייהו.

ועוד זרק"א איהו יפה נוף משוש כל הארץ (תהלים מח ג), איהו ז', יום השביעי, ודא צדיק, ואיהו ענפא מגופא דאילנא, דאיהו עמודא דאמצעיתא, הר ציון ירפתי צפון דא נקודה דדא י' (נ"א א) זעירא אות הברית, ועלה אתמר (שם צג ג) נשאו נהרות יהו"ה, ומאי ניהו ירפתי צפון (שם מח ג), דסלקין לה לגביה דיהו"ה דאיהו בעלה, וכד סלקין לה לגביה אתקריאת הדיא נקודה קרית מלך רב.

בהדיא זמנא דסלקת הדיא נקודה בתרין ירכי, מקבלין לה תרין דרועין, דאינון ב' נהרות עלאין, וסלקין לה בעמודא דאמצעיתא, ודא איהו נשאו נהרות קולם (שם צג ג), תרין ירכין אזלין לה לגבי בעלה, ותרין דרועין אינון מקבלין לה לגבי בעלה, ובגין דא תרין נהרות אתמר בהון נשאו נהרות יהו"ה, ותרין תניינין ישאו נהרות (שם).

ועוד אתמר בה סליקו ונחיתו, בגוונא דא, בד סלקין לה לגבי עמודא דאמצעיתא אתמר ביה נשאו נהרות קולם, אבל בד נחתין לה לגבי צדיק אתמר ביה ישאו נהרות דכים, ומה דהנה סגולה לעילא בגוונא דא בד נחתא לגבי צדיק אתעבידת סגו"ל בגוונא דא ובגין דא מה דהות לעילא אתנפלת (נ"א אתחזרת) לתתא, ובגין דא אתקריאת בצדיק דכים.

ובה זמנא דתחתונים בכאן, בגין דאינון תרעין דדמעה, ועלייהו אתמר שיערי דמעה לא ננעלו, ובגין דאיהי דמעה דלהון, דכים ודאי, וצדיק בה ד"ד י"ם, והא אוקמוהו (שם עד כא) אל ישוב דך נכלם, וביה אל דמעתה אל תחרש (שם לט ג), ועלה אתמר (שמות ג ט) צעקת בני ישראל באה אלי.

תנועה דסליק לה לגבי בעלה דא רבי"ע, ובההוא זמנא אתקרי זק"ף גדו"ל, ואיהי אתקריאת קרית מלך רב, ובאן איהו זקפא לגביה, בתרין נהרות, דאתמר בהון (שם טו ו) ימינה יהו"ה נאדרי בפח ימינה יהו"ה תרעין אויב, ועלייהו אתמר (תהלים טז יא) נעימות בימינה נצח, מאי בימינה דא גדולה, בההוא זמנא אתקרי זק"ף גדו"ל, וכד נחתת בצדיק אתקריאת זק"ף קט"ן, ומאי איהי תנועה דקא נחית לה, דא תבי"ה, רבי"ע לימינא, ארך אפים על בינונים, וביה איהו מארי"ה, תבי"ר לשמאלא, תבירו דחייביא, חד סליק בתקיע"ה ומארי"ה בה, וחד נחית לה בשברי"ם, שלשל"ת דא תרוע"ה קשורא דתרוייהו, דיוקנא דשור"ק דלתתא, בשלשל"ת סלקא, בשור"ק נחתא, האי איהו סלם (נ"א חל"ם) דסלקא לעילא, ותאי איהו סלם (נ"א חירק) דנחתא לתתא, והיינו דר"ג"א תר"י טעמ"י.

וענויא דשכינתא אף על גב דאיהי בתלת סטרין, בתקיע"ה דאיהי דינא רפ"א רפ"ה, ובשברי"ם דאיהו דינא קשיא דג"ש גבורה, לית לה ענויא פענויא דבעלה דאיהו תרוע"ה, שלשלת, ורוא דמלה אין קול ענות גבורה (שמות לב יח) דא שברי"ם, ואין קול ענות חלושה דא תקיע"ה, אלא קול ענות אנכי שומע דא תרוע"ה, דסלקא פענויא דא בתר דא פתרועה, ובגין דא אשרי העם יודעי תרועה (תהלים פט טז), אף על גב דשכינתא איהי פענויא מימינא ומשמאלא, לית ענויא פענויא דבעלה, תרוע"ה דאיהי תור"ה עי"ן אנפין, ואיהי תרועה דיליה, ובגין דא (דף פח ע"א) אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר קול ענות אנכי שומע (שמות לב יח), דא איהו ענויא דאנכי שומע, דאיהי צווחת בכל יומא למעלה, היא ובנהא, וקראן ליה תרין זמנין ערב ובקר שמע ישראל, וכל בר נש דאית ליה ענוי משכינתא, דאיהי עניא בגלותא, רחיקא מן בעלה, וקרא ליה בכל יומא שמע ישראל, דיהא נחית לגפה, ודאי עליה אתמר קול ענות אנכי שמע, קול דענויא דהאי עניא אנכי שמע.

קם אחד בקירטא ודא שכינתא תתאה, וחד בקשפתא דא ברית צדיק, עליה אתמר שופ"ר הול"ך פז"ר גדו"ל, גירין דילה אינון צדיקים דישראל דקבילו ברית, דבזכותיה נפקין מגלותא, ורוא דמלה (בראשית מז כג) הא להם זרע, דאינון טיפין ודא זרק"א.

קמו תנאין ואמוראין דלעילא ובריכו ליה, ואמרו מפרה (נ"א עברה) תהא אגינת עלך מחצים בגלותא, עלך אתמר (תהלים צא ה) לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשפתא וחצא דסטרא דקדושה יגן עלך, ותחת פנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה דא שכינתא תתאה, וסחרה דא שכינתא עלאה, אמתו דא עמודא דאמצעיתא.

קם איהו ואמר תנאין תנאין משנה תהא בעזריכו, ולא תשתניאו מרחמי לדינא, הלכה אזלת לימינא דלכון, לאתגברא בה על שנאכון, קבלה תתקבל צלותכון, ברייתא אפיקת לכון ולבניכו מגלותא, ומשעבודא ודינא דההוא דממנא על גלותא על בניכו, מיד דבריה לון סליק לאתריה.

קם רבי שמעון בקדמיתא פתח ואמר, תנא תנא אסתמר לך, דהא קירטא לגפה, ודא שכינתא, ובה אזדריקו תלת אבנין, דאינון תלת טפין דמוחא עלאין, דאינון יי"י, ואתפלילו בחכמה בתבונה ובדעת.

אמר ליה רבי שים בפסלע קנה, דהא קשתא לגבה דאיהו אות הברית, אסתמר מגרין
דיליה, דאינון תלת ו'ו', דסלקין ח"י בחושבן, ודא ח"י עלמין.

קם תנא תננינא ואמר ליה, הא תננא דמסייע לה, פרומקא דאיהו פלילא מארבע
פרשין, ודא ו' דאיהו עמודא דאמצעיתא, כליל נשית תיבין ד'חודא, ורמ"ח תיבין
דאתמר ביה (במדבר כד כא) ושים בפסלע קנה.

דהא קרני פרה לגבה, דאנון תרין נביאי קשוט, עליהו אתמר (תהלים קלב יז) אצמיח קרן
לדוד, ומצמיח קרן ישועה מסטרא דשכינתא אתקרי קרני פרה, מסטרא דשור (דברים
לג יז) וקרני ראם קרניו, ואינון משיח ראשון ושני י' ו', בית ראשון ושני ה"ה.

ושכינתא נטלא פורפירא מאשא סומקא ואצטבעת בה, ואתקריאת סומקא פרה
אדמה תמימה (במדבר יט ב), אדומה ודאי מסטרא דגבורה, תמימה מסטרא דההוא
דאתמר ביה (בראשית יז א) התהלך לפני והיה תמים, אשר אין בה מום מסטרא דיעקב
דלית ביה פסולת, דאתמר ביה (שם כה כז) ויעקב איש תם, יעקב דלעילא, ובדיוקניה
יעקב דלתתא, אשר לא עלה עליה על (במדבר יט ב), משעבודא דגלותא, בגין דאיהו
שכינתא עלאה אתקריאת, ולא עוד אלא דאיהו אתקריאת שבת, דאיהו אסור
במלאכה, בגין דאתקריאת חרות.